KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2015/1120

av den 8 juli 2015

om medgivande av undantag från Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster när det gäller prospektering av olje- och gasfyndigheter i Grekland

[delgivet med nr C(2015) 4512]

(Endast den grekiska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster ([1]), särskilt artikel 30.4,

med beaktande av den ansökan som lämnades in av Hellenic Petroleum SA per e-post den 2 februari 2015, och

av följande skäl:

I. BAKGRUND

(1) Den 2 februari 2015 lämnade företaget Hellenic Petroleum SA (nedan kallat *sökanden*) per e-post in en ansökan till kommissionen i enlighet med artikel 35.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU ([2]). Med anledning av denna ansökan uppmanades kommissionen att fastställa att bestämmelserna i direktiv 2004/17/EG och de upphandlingsförfaranden som föreskrivs i det direktivet inte gäller prospektering av olje- och gasfyndigheter i Grekland.

(2) Sökanden lämnade i enlighet med artikel 35.1 i direktiv 2014/25/EU den 23 december 2014 in en ansökan om prospektering av olje- och gasfyndigheter samt utvinning av olja och gas i Grekland. Kommissionen svarade den 8 januari 2015 och uppgav att ansökan var ofullständig och i enlighet med bestämmelserna i punkt 1 tredje stycket i bilaga IV till direktiv 2014/25/EU fastställdes därför kommissionens tidsfrist för att anta det relevanta genomförandebeslutet till att börja löpa den första arbetsdagen efter det att fullständiga uppgifter har tagits emot. Sökanden lämnade in en fullständig ansökan den 2 februari 2015. Denna ansökan omfattade emellertid inte utvinning av olja och gas, utan endast prospektering av olje- och gasfyndigheter.

(3) Genom en skrivelse av den 5 mars 2015 underrättade kommissionen Grekland om den ansökan som lämnats in i enlighet med artikel 30.5 första stycket i direktiv 2004/17/EG, och begärde ytterligare information från Grekland.

II. RÄTTSLIG RAM

(4) Direktiv 2004/17/EG är tills det upphävs tillämpligt på tilldelning av kontrakt för prospektering av olje- och gasfyndigheter, såvida inte denna verksamhet är undantagen enligt artikel 30 i det direktivet. I processuellt hänseende tillämpas emellertid bestämmelserna i direktiv 2014/25/EU på ansökningar om undantag, eftersom de materiella villkoren för att bevilja undantag är oförändrade i sak.

([1]) EUT L 134, 30.4.2004, s. 1.

([2]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

(5) Enligt artikel 30 i direktiv 2004/17/EG ska kontrakt som syftar till att medge utförandet av en av de verksamheter som avses i artiklarna 3–7 i det direktivet inte omfattas av direktivet om den aktuella verksamheten i den medlemsstat där den utövas är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde. Bedömningen av direkt konkurrensutsättning görs på grundval av objektiva kriterier, varvid hänsyn tas till den berörda sektorns särdrag. Tillträdet till en särskild marknad betraktas som fritt om medlemsstaten har genomfört och tillämpar den unionslagstiftning som öppnar den berörda marknaden enligt bilaga XI till direktiv 2004/17/EG. Enligt punkt G i den bilagan är Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG ([1]) relevant unionslagstiftning när det gäller öppnandet av marknaden för prospektering och utvinning av olja eller gas.

(6) Grekland har införlivat ([2]) och tillämpar direktiv 94/22/EG. Därför betraktas tillträdet till marknaden för prospektering av olje- och gasfyndigheter som fritt i enlighet med artikel 30.3 första stycket i direktiv 2004/17/EG.

(7) Vid bedömningen av huruvida den berörda verksamheten är direkt konkurrensutsatt på de marknader som berörs av detta beslut måste man beakta de viktigaste aktörernas marknadsandelar och koncentrationen på dessa marknader.

(8) Detta beslut påverkar inte tillämpningen av konkurrensreglerna.

III. **BEDÖMNING**

(9) Sökanden är ett grekiskt offentligt företag verksamt på olje- och gasmarknaden.

(10) Ansökan gäller endast prospektering av olje- och gasfyndigheter. Sökanden fick tillsammans med Edison International SpA och Petroceltic Resources plc med vilka den bildar ett konsortium (varje bolag har en andel på 33,3 %), nyttjanderätt av den grekiska staten till offshorefältet i västra Patraikosviken. Sökanden är projektansvarig i detta konsortium och ansvarar för prospektering, bedömning, utveckling, utvinning och avveckling. Sökanden ansvarar för all upphandling som krävs för att utveckla prospekteringen och utvinningen.

(11) Grekland anordnade nyligen en rad öppna anbudsförfaranden i två licensomgångar där alla företag som uppfyllde standardkriterierna i enlighet med relevanta EU-bestämmelser hade möjlighet att delta. I den första licensomgången beviljades licenser för prospektering, förutom till ovannämnda konsortium, även till Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon och Petra Petroleum (80 % respektive 20 %) för Ioanninaområdet och till Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon och Trajan Oil & Gas Limited (60 % respektive 40 %) för Katakolonområdet. En andra licensomgång utlystes i november 2014, och alla berörda parter uppmanades att delta i förfarandet för tilldelning av licenser för prospektering och utvinning av 20 offshoreområden i västra Grekland.

(12) Enligt kommissionens praxis ([3]) bör prospektering av olje- och gasfyndigheter betraktas som en enda produktmarknad eftersom det är omöjligt att initialt fastställa huruvida prospekteringen kommer att resultera i en olje- eller gasfyndighet. I enlighet med denna praxis bör denna marknads geografiska omfattning anses vara världsomspännande. Eftersom det inte finns något som indikerar att den geografiska omfattningen bör definieras på ett annat sätt i detta ärende, bör definitionen bibehållas för detta beslut.

(13) De marknadsandelar som innehas av de aktörer som aktivt bedriver prospekteringsverksamhet kan delas in efter tre parametrar: investeringar, bevisade reserver och förväntad produktion.

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG av den 30 maj 1994 om villkoren för beviljande och utnyttjande av tillstånd för prospektering efter samt undersökning och utvinning av kolväten (EGT L 164, 30.6.1994, s. 3).
([2]) Lag nr 2289/1995 om prospektering och utvinning av kolväten samt lag nr 4001/2011.
([3]) Se framför allt kommissionens beslut av den 19 november 2007 om att förklara en företagskoncentration förenlig med den gemensamma marknaden (ärende nr COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL) i enlighet med rådets förordning (EG) nr 139/2004 (EUT C 31, 5.2.2008, s. 2).

(14) Det har dock visat sig olämpligt att beräkna aktörernas marknadsandelar på prospekteringsmarknaden på grundval av investeringar på grund av de betydande skillnaderna i storleken på de investeringar som kan vara nödvändiga i olika geografiska områden. Två andra parametrar (bevisade reserver och förväntad utvinning) har vanligtvis använts för att bedöma de ekonomiska aktörernas marknadsandelar inom denna sektor ([1]).

(15) Enligt uppgift uppgick de globala bevisade olje- och gasreserverna den 31 december 2013 till totalt 469,7 miljarder standardkubikmeter oljeekvivalenter (nedan kallade *Sm³ oljeekvivalenter*) ([2]). Den 31 december 2013 hade Grekland mindre än 0,03 % av de bevisade oljereserverna och 0 % av de bevisade naturgasreserverna. Enligt ansökan tyder preliminära uppskattningar och prognoser på att områdena för vilka koncessioner redan har beviljats potentiellt skulle kunna leda till fynd som motsvarar 253–283 miljoner fat råolja. Även om dessa uppskattningar bekräftas och blir bevisade reserver ([3]) skulle Greklands andel av världsmarknaden fortfarande vara försumbar (mindre än 0,05 %).

(16) Den individuella andelen för de företag som verkar eller kommer att verka i Grekland inom överskådlig framtid kommer att vara ännu mindre. Sökanden har inte utvunnit någon olja eller naturgas i Grekland eller i något annat land under de tre senaste räkenskapsåren.

(17) Prospekteringsmarknaden är inte starkt koncentrerad. Utöver de statligt ägda företagen är det huvudsakligen tre internationella vertikalt integrerade privata aktörer, kallade de superstora (BP, ExxonMobil och Shell), samt ett visst antal stora aktörer som präglar marknaden. Dessa faktorer utgör en indikation på direkt konkurrensutsättning.

IV. **SLUTSATSER**

(18) Mot bakgrund av vad som anges i skälen 1–17 bör villkoret om direkt konkurrensutsatthet i artikel 30.1 i direktiv 2004/17/EG anses vara uppfyllt när det gäller Grekland.

(19) Eftersom obegränsat tillträde till marknaden anses föreligga, bör direktiv 2004/17/EG inte gälla när upphandlande enheter tilldelar kontrakt för tjänster som ska göra det möjligt att prospektera olja och gas i Grekland, och inte heller om projekttävlingar organiseras för sådan verksamhet på samma geografiska område.

(20) Detta beslut bygger på den rättsliga och faktiska situationen från och med januari till och med maj 2015, såsom den framgår av de uppgifter som lämnats in av sökanden. Beslutet kan komma att ändras om betydande förändringar i de rättsliga och faktiska förhållandena skulle medföra att villkoren för tillämpning av artikel 30.1 i direktiv 2004/17/EG inte längre är uppfyllda.

(21) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från rådgivande kommittén för offentliga upphandlingskontrakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 2004/17/EG ska inte omfatta avtal som ingås av upphandlande enheter och som syftar till att möjliggöra prospektering av olja och gas i Grekland.

([1]) Se framför allt punkterna 25 och 27 i kommissionens beslut 2004/284/EG av den 29 september 1999 om att förklara en koncentration förenlig med den gemensamma marknaden och EES-avtalet (ärende nr IV/M.1383 – Exxon/Mobil) (EUT L 103, 7.4.2004, s. 1) och senare beslut, exempelvis kommissionens beslut av den 3 maj 2007 om att förklara en företagskoncentration förenlig med den gemensamma marknaden (ärende nr COMP/M.4545 – Statoil/Hydro) enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 (EUT C 130, 12.6.2007, s. 8).

([2]) Se punkt 5.2.1 i ansökan och de källor som nämns där, framför allt *British Petroleum Statistical Review of World Energy*, juni 2014.

([3]) 283 miljoner fat råolja, vilket motsvarar ungefär 0,045 miljarder kubikmeter råolja.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 8 juli 2015.

På kommissionens vägnar
Elżbieta BIEŃKOWSKA
Ledamot av kommissionen